

Неперервна освіта як головний системоутворюючий фактор при формуванні особистості

Надточій О.В. викладачка кафедри технологій навчання
охорони праці та дизайну Білоцерківського
інституту неперервної професійної освіти

Освіта сьогодення є цілеспрямованим педагогічним процесом організації й стимулювання активної освітньої діяльності здобувачів освіти. А, неперервна освіта є пріоритетною життєвою проблемою та сучасним етапом науково-технічного розвитку за тими соціально-економічними й культурологічними змінами, які відбуваються в Україні.

Де, неперервна освіта – це цілеспрямоване здобування та вдосконалення людиною знань, умінь, навичок, здібностей протягом усього життя – це цілісний процес, що забезпечує поступовий розвиток творчого потенціалу особистості, тобто всебічний розвиток [1].

Саме неперервна освіта пов'язана з пізнанням людиною самої себе, своїх здібностей, інтересів, вподобань. Вона включає в себе всі ланки, починаючи з дошкільного виховання, середньої загальноосвітньої школи, вищої школи, післядипломної освіти, неформальної освіти, а сенсом і метою будь-якої освіти є постійний розвиток – розвиток впродовж життя. А, безпосередньо кінцевим підсумком освіти є внутрішній стан людини на рівні потреби здобувати знання, пізнавати нове, виробляти матеріальні та духовні цінності, допомагати оточуючим.

Відомо, що всебічний розвиток особистості активно здійснюється і в дорослому віці, і в періоди зрілості у процесі пізнання, діяльності та спілкування з оточенням, тощо. А, сама освіта дорослих – це важливий складник неперервної освіти. Комплекс проблем, пов'язаних з її функціонуванням та має специфіку, що зумовлена особливостями контингенту тих, хто навчається, а також своєрідністю завдань [3].

Де, всебічний розвиток особистості передбачає розумове, естетичне, фізичне, моральне і трудове виховання. Де, естетичне виховання – це виховання засобами прекрасного в природі, мистецтві, оточуючій дійсності, де здійснюється розвиток почуттів і культурних потреб. Моральне виховання – це формування в людини позитивних якостей особистості, зумовлених знаннями норм поведінки, тобто здійснення духовного розвитку. Трудове виховання допомагає підготувати людину до вибору професії, діяльності та життя, тобто здійснюється розвиток фізичних навичок та інтересу до професійної діяльності. Фізичне виховання спрямовано на зміцнення здоров'я, удосконалення фізичного розвитку, а також забезпечення

підготовки до професійної діяльності та життя, тобто здійснення фізичного розвитку.

Також відомо, що неперервна освіта включає такі компоненти: як сама система освіти (формальну і неформальну), система неформальної освіти (культурно-освітні та виховні заклади) – це ті всі освітні заходи, що здійснюються після завершення формальної освіти. Де відбувається поєднання освіти дорослих з психологією дорослих, як комплексом процесів формального та неформального навчання, за допомогою якого дорослі поєднують освітню діяльність із практичною участю у виробничій, соціальній, сімейно-побутовій сферах громадського життя, розвивають власні здібності, збагачують знання, уміння, навички та особисті якості [2].

Також необхідно зазначити, що освіта дорослих залежить від багатьох факторів, а саме: від досягнутого рівня освіти, ступеня оволодіння професією та професійною майстерністю, основами професіоналізму, прояву пізнавальних і професійних інтересів, єдності загальної та спеціальної освіти. Неперервна освіта охоплює спеціальну і загальну освіту. Спеціальна освіта спрямована на розв'язання прикладних завдань підвищення продуктивності професійної діяльності, а загальна освіта дорослих є досягненням цивілізованого суспільства і спрямована на розв'язання завдань всебічного розвитку та формування гармонійно розвиненої особистості, яка відрізняється духовним багатством.

Отже, таким чином неперервна освіта є основою всебічного розвитку особистості, постійного збагачення її творчого потенціалу. З огляду на це, неперервна освіта сприяє постійному розвитку індивідуального досвіду людини в процесі засвоєння досвіду соціального на всіх етапах життєвого шляху дорослої людини як активного суб'єкта навчання та спілкування. Причому центральною (інтеграційною) якістю особистості є її спрямованість. Спрямованість – це цілісна система установок, ціннісних орієнтації та інтересів особистості, її життєва позиція відносно до професійної діяльності, інших людей і суспільства.

Зростаюча значущість освіти дорослих – це загально визнаний факт. А, сфера освіти дорослих, завдяки гнучкості, оперативності є тією сферою освітньої практики, що сприяє розв'язанню соціально-економічних, технологічних і культурних проблем суспільства в умовах дефіциту засобів, часу та кадрів. Тому нові соціально-економічні та духовні умови розвитку суспільства вимагають розширення та поглиблення сфери освітніх послуг, що надаються дорослому населенню. Це вимагає подальших наукових досліджень щодо соціально-психологічних особливостей і технологій навчання дорослих.

Отже, неперервна освіта постає важливим соціально-педагогічного принципу, що відображає сучасну тенденцію побудови освіти як цілісної системи, що спрямована на розвиток особистості та містить умови соціального прогресу.

Список використаних джерел:

1. Опачко М.В. Системний та інтегративний підходи в освіті. Методичний посібник / Магдалина Василівна Опачко. – Ужгород: УжНУ, 2016. – 69 с
2. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с.
3. Теорія та методика професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів: акмеологічні аспекти : монографія / керівн. авт. кол. Н. В. Гузій ; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 516 с.